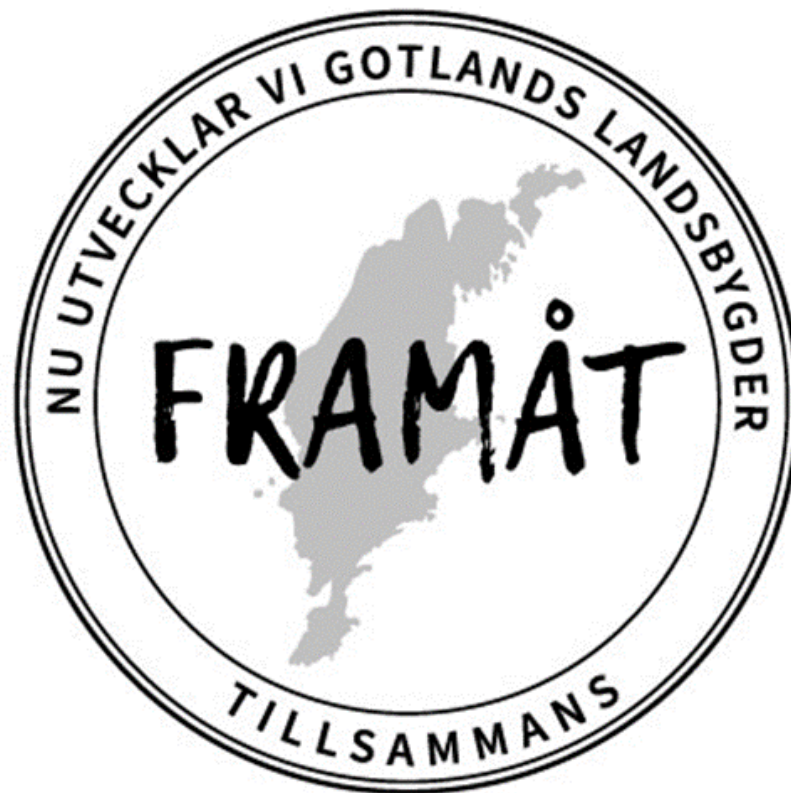

SLUTRAPPORT GUBIS PLATSUTVECKLINGSPROJEKT-FRAMÅT

GUBIS FRAMÅT-projekt har skett i samverkan med och finansierat av:

Projektnamn: FRAMÅT (Arbetsnamn *LBU27 – Landbygdsutveckling 2027)

Projektägare: Gotländska Utvecklingsbolag I Samverkan-GUBIS

Projektfinansiär och uppdragsgivare: Region Gotland

Projektid: 2022-04-02 – 2025-04-01

Projektledare: Patrik Hjert

Gruppledare: Skolort Kräklingbo, Eva Engström. Skolort Stenkyrka, Per-Henrik Sorby

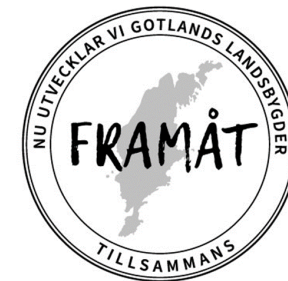
Datum: Slutrapporten är upprättad och distribuerad i Maj 2025

Slutrapporten upprättad av: Patrik Hjert, Eva Engström och Per-Henrik Sorby

Publik Slutredovisning: Genomförd den 25 april 2025. (Presentationen är distribuerad till RG.)

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

• Sammanfattning	Sid 4
• Bakgrund	Sid 5
• Det här är Gotländska Utvecklingsbolag I Samverkan-GUBIS	Sid 6
• Region Gotland RSF beslut RS 2022/775 - utdrag ur	Sid 7
• Projektorganisation	Sid 8
• Projektets omfattning och resurser	Sid 9
• Projektets mål och syfte	Sid 10
• Metod genomförande av projektet	Sid 11-12
• Kommunikation och information	Sid 13-14
• Fokusområden	Sid 15
• Kritiska framgångsfaktorer	Sid 16
• Uppnådda effekter och utfall av aktiviteter	Sid 17-20
• FRAMÅT-projektet vidare framåt...	Sid 21-22
• Rekommendationer och Medskick	Sid 23
• Ledare och inlägg sociala media	Sid 24
• TACK	Sid 25

SAMMANFATTNING

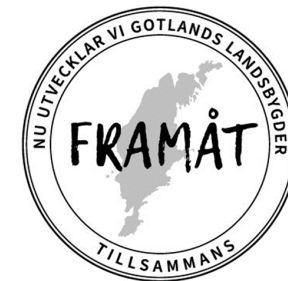
Gotländska Utvecklingsbolag I Samverkan-GUBIS, har under projekttiden 2 april 2022 -- 1 april 2025, på uppdrag av och finansierat av Region Gotland, genomfört ett utvecklingsprojekt med utgångspunkt två skolorter. Kräklingbo och Stenkyrka. Projektets upplägg där Regionen fullfinansierar det både genom anslag och 1:1 medel är unikt. Upplägget har varit helt avgörande för att FRAMÅt-projektet, dels har kunnat skapa en framfart och förutsättningar för konkreta effekter av aktiviteterna, dels för att ha likviditet och betalningsförmåga. GUBIS arbetsnamn har varit **"*LBU27"**, som står för Landsbygdsutveckling 2027 i så att vi insett att projektet även skapar en retroaktiv effekt som kommer att kunna utläsas framåt i tiden. Samt att vi haft en ambition att kunna bidra till att föra projektet sömlöst vidare. Tyvärr har det inte möjliggjorts då RG inte haft ekonomiska förutsättningar att bistå, trots en uttalad vilja från Tillväxtverket-Småland och Öarna att delfinansiera en fortsättning.

Valet av plats för genomförandet baserades på att dess skolor var föremål för nedläggning efter en undersökning 2020, benämnd "Framtidens skola", vilken tjänstepersoner inom regionen tagit fram, men där politiken sedan gjorde en annan bedömning. Projektet har därför drivits utifrån ett perspektiv av att skapa tillväxt och platsutveckling. Och att skapa "konkret verkstad" samt handling. Målet för projektet har även varit att de erfarenheter vi funnit under projekttiden ska kunna användas av andra utvecklingsaktörer på ön. Därav arbetsnamnet "LBU27".

Vi som varit operativt ansvariga för projektet har med utgångspunkt från genomförda undersökningar av regionen och övriga regionala fakta tagit fram förutsättningarna för att huvudmålgruppen, familjer med barn och unga vuxna, ska kunna **stanna kvar, flytta till och/eller återvända till den gotländska landsbygden**. Stor kraft har därför lagts på att med logisk enkelhet förklara, förankra och skapa insikt - för de boende och deltid-boende i respektive skolorter - till vikten av de faktorer (byggstenar) i samverkan som är mest vitala för att uppnå de tre angivna interaktionerna enligt ovan. Rent taktiskt bad vi befolkningen vid våra stormöten att råda vad vi som projektansvariga skulle fokusera på, först-först. Det var *bostad, V/A och El, skola/förskola och kollektivtrafik*. Projektansvariga har även lagt mycket arbete med att försöka skapa en god dialog med nyckelpersoner inom de förvaltningar och nämnder som främst ansvarar för frågor som handlar om infrastruktur, såsom bostad, vatten/avlopp och el samt skola/förskola och kollektivtrafik. Till stöd för vårt arbete har vi upprättat en aktivitetsplan, vilken reglerat det vi föresatt oss att göra från dag ett. Att projektorganisationen utgjorts av personer med starkt eget driv och eldsjälengagemang samt med erfarenhet av strukturerat projektarbete samt med en intern projektekonom, har varit både avgörande och vitalt för projektets leverans och framfart.

Projektansvariga bedömer att vi förhållit oss till och agerat konsekvent till det vi föresatt oss att göra. Vi har verkställt förutsättningar för att skapa tillväxt på landsbygden. Och, vi har haft en kontinuitet inom ramen för det arbete vi förutsatt oss att göra. Samt tillika hanterat vår kommunikation med konsekvent kontinuitet. Under projekttiden har vi funnit både kritiska framgångsfaktorer och förbättringsförslag riktat främst till regionen samt politiken, vilket summeras vidare i underlaget vid rubriken, **"kritiska framgångsfaktorer"** och **"rekommendationer och medskick"**. GUBIS är villiga att bidra till att det som rekommenderas, vid rubriken "Medskick", även sker. -Framåt.

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

BAKGRUND

Gotlands landsbygd har under en lång tid haft negativ befolkningstillväxt och den demografisk utvecklingen, - enligt SCB befolkningsframskrivning inom ramen för Vårt Gotland 2040-RUS - visar att andelen av befolkningen i yrkesaktiv ålder väntas minska. Behovet av att skapa en befolkningsutveckling på landsbygden av bofasta hushåll, med fokus på hushåll med barn i skolåldern är tydligt och det förstärker även efterfrågan av en fungerande infrastruktur, samt behovet av ett bostadsbyggande och en samverkan mellan skolan och bygden tillsammans med det lokala näringslivet.

Befolkningsutvecklingen, enligt samma källa såsom ovan angivits, av att antalet äldre kommer öka förstärker även efterfrågan av välfärdstjänster.

Explicit för Uppsala Universitet Campus Gotland ca 1500 studenter samt övriga studenter med eftergymnasial utbildning föreligger två utmaningar. Den ena är boende och bostad under studenttiden, praktikplats och möjlig arbetsgivare efter studierna och den andra är att finna bostad och boende efter sin examen, varför i många fall studenterna tvingas att lämna ön efter fullgjord utbildning. Enligt uppgift lämnar en betydligt högre andel studenter ön efter sina studier än det sker vid andra universitet. Ett tapp för Gotland i både kompetens och potentiella samt möjliga bofasta, tillika framtida nya hushåll/familjer och kommunalskattebetalande individer.

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

DET HÄR ÄR GUBIS

-utdrag ur Verksamhetsplan

Gotländska Utvecklingsbolag i Samverkan-GUBIS

GUBIS ideella förening bildades 2011 och består av 12st oberoende utvecklingsbolag med geografisk spridning över Gotland. Styrdokument är Stadgarna samt Verksamhetsplan.

Verksamhetsidé

GUBIS är en idéburen sammanslutning av fristående utvecklingsbolag, som i frivillig samverkan och utan vinstintressen engagerar sig i utvecklingen av sin respektive medlems landsbygdssocken till nytta för boende och gästande på Gotland.

Vision

GUBIS är en avgörande och självklar aktör för landsbygdsutvecklingen på Gotland.

Medlemslöfte

Som medlem i GUBIS får du en engagerad och initierad partner som utan beroenden står upp för, bevakar och bearbetar dina och övriga medlemmarnas avgörande frågor avseende landsbygdsutvecklingen på Gotland.

Motto

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

Våra framgångsfaktorer

- Stimulera den drivkraft och engagemang som finns i utvecklingsbolagen.
- Agera streetsmart, kreativt, samlat och prestigelöst.
- Förankra vikten av både lokal och regional samverkan.
- Utveckla samverkan med myndigheter, organisationer och näringsliv.
- Representera och agera med en gemensam röst i rätt sammanhang.

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

Utdrag ur RSF Beslutsunderlag RS 2022/775

Projektets utgångspunkt är:

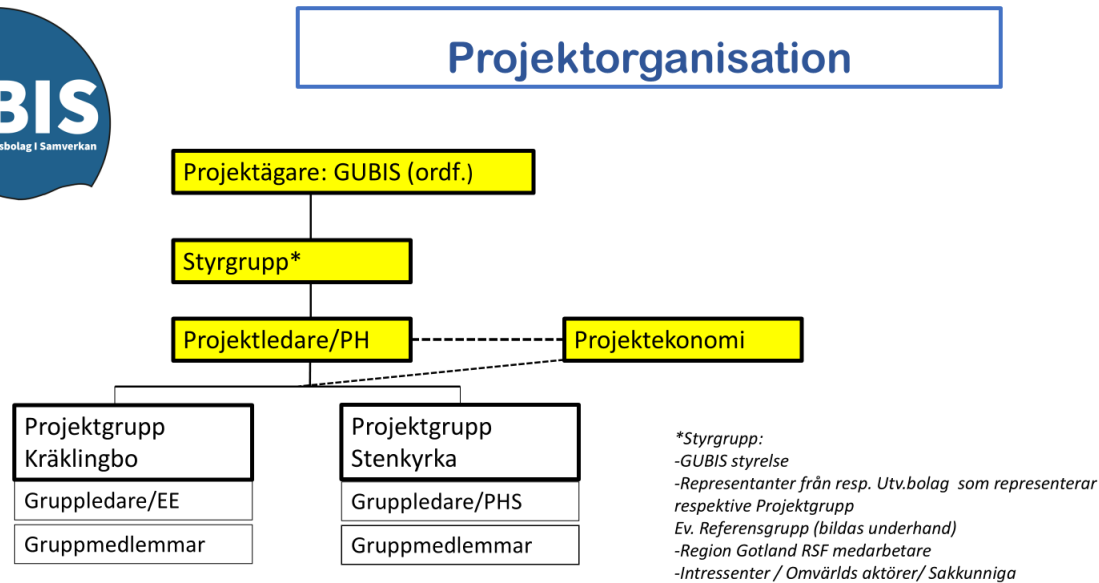
Att bidra till att skapa förutsättningar för positiv befolkningsutveckling i projektets två pilotområden.

Att verka för att boende, företagare, civilsamhälle och offentlig sektor samverkar kring ökad attraktionskraft i pilotområdena.

Motivering till beslut:

Regionstyrelsen anser att projektet FRAMAT, nu utvecklar vi Gotlands landsbygder, tillsammans överensstämmer väl med prioriteringen "Utveckla attraktionskraften" med inriktningen "Stärk kunskap och kommunikation om Gotlands attraktivitet" i Vårt Gotland 2040 - regional utvecklingsstrategi för Gotland. Projektets syfte är också i linje med prioriteringen "Skapa förutsättningar för byggande och bostadsförsörjning" med inriktningen "Skapa förutsättningar för ett varierat utbud av bostäder för alla".

PROJEKTORGANISATION

Region Gotlands representant i Styrgruppen har under projekttiden utgjorts av följande personer, vilka avlöst varandra av olika skäl under projektets gång.
Tillväxtchef: Johann Malmström och Sanna Palomaa
Landsbygdsstrateg: Malena Bendelin o Åsa Dammström
Tf vikarie landsbygdsstrateg: Martin Voest

Under en kort tid hade projektet en "lots": Kjell Hedgard Hugaas, vilken i samförstånd år 1 utgick som lots. Kjell fick istället uppdraget att göra en undersökning relaterat till det som anges vid rubriken "Bakgrund". Att genomföra en fördjupningsanalys benämnd "Gotland and the game industry" samt "Gotland och studenterna", vilket sedermera resulterade i ett RS beslut (RS 2023/-1058) att ta det vidare och bilda ett s k "Spelkluster" med hemvist Regional Utveckling och med genomförande av Science Park Gotland. Start 2025.

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

Mötesordning

Styrgruppen har genomfört 5-6 möten per projektår.
Projektmöten har genomförts månatligen.
Projektgruppsmöten har genomförts behovsanpassat.
Erfarenhetsmöten mellan projektgrupperna har genomförts årligen.
Verksamhetsberättelse upprättas per projektår 1 och 2.
Slutredovisning och Slutrapport upprättas för hela projekttiden

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

PROJEKTETS OMFATTNING OCH RESURSER

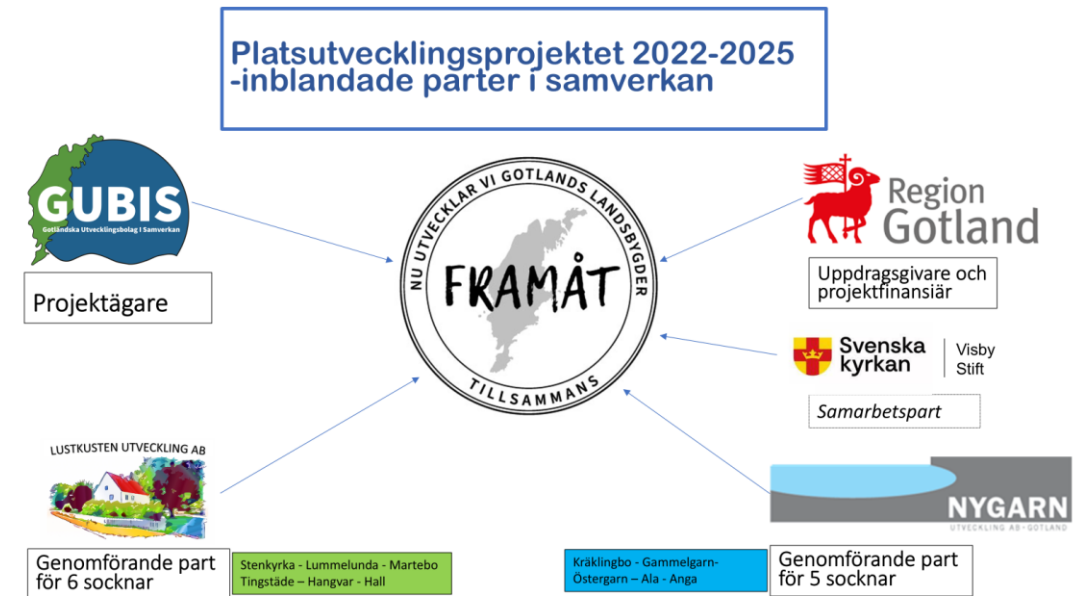
OMFATTNING

De platser som omfattas av projektet, - skolort Stenkyrka och Kräklingbo med närområden* – var inför starten av detta utvecklingsprojekt lite olika långt framme avseende vissa utgångspunkter för projektets genomförande varför vissa aktiviteter och insatser behövs anpassas efter analyserad omständighet och respektives projektplats förutsättningar.

Kravspecifikationen för projektplatserna har relaterat, i båda skolorternas fall, till Projektplanens syfte och mål, likaså att de respektive platsernas aktiviteter och insatser, ska leda till att syfte och mål kan infrias.

RESURSER

Den operativa organisationen har utgjorts av tre personer vilka haft ett uppdragskontrakt med GUBIS omfattande att via eget bolag debitera GUBIS såsom projektledare 20 tim./vecka och såsom gruppleddare 12 tim./vecka. (Juli månad exkluderad.) Tid utöver detta sker av projektledaren och gruppleddarna ideellt**. Att projektorganisationen haft möjlighet att få en rimlig ersättning har varit direkt avgörande för projektets möjligheter till framfart och att skapa effekt av våra handlingar. Vårt arbete har kunnat utföras under kontorstid då mycket av våra kontakter med regionen och samarbetspartners behöver ske på kontorstid. Våra lokala möten har genomförts på helger och kvällar. Likaså för deltagande vid vissa publika event, såsom lokala marknader, Gotlandsdagen i Sthlm med mera. Regionens medel har även möjliggjort att kunna anlita erforderliga konsulter, marknadsföring samt ha stormöten.

Skolort Stenkyrka omfattar: Martebo, Tingstäde, Lummelunda, Stenkyrka, Hall och Hangvar.
Skolort Kräklingbo omfattar: Gammelgarn, Östergarn, Kräklingbo, Ala och Anga.

Inalles 11 socknar omfattas av Projektet.
Projektets genomförande har gjorts utifrån respektive GUBIS medlem, Lustkusten UAB och Nygarn UAB.

**Ideell nedlagd tid under 36 månader.
Projektledare: ca 15-20 tim./månad
Gruppleddarna: ca 8-10 tim./månad
Förarbete och slutredovisningsarbete ej inkluderat ovan.

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

PROJEKTETS MÅL OCH SYFTE

Syfte och mål

Projektets syfte är under projekttiden att skapa förutsättningar för att en målgrupp av personer och familjer från ön och fastlandet både kan och vill flytta till, stanna kvar och bosätta sig på Gotlands landsbygd, med fokus på de pilotområden som medverkar i Platsutvecklingsprojektet.

Projektets syfte under projekttiden är även att tydliggöra betydelsen av förutsättningarna för att både näringsliv, föreningar, offentlig sektor och privatpersoner vill och kommer att investera i och medverka till att det med gynnsamma förhållanden fungerar att leva och bo och gå i skola på Gotlands landsbygder. Projektet ska även genom samverkan mellan skolan och bygden utveckla och skapa aktiviteter som förhöjer attraktionskraften till hela Gotlands utveckling.

Projektets mål är, - i linje med de övergripande målen i regional utvecklings-strategi – Vårt Gotland 2040 - att under projekttiden och framåt skapa förutsättningar för en utvecklingskraft och en positiv befolknings-, - och bostadstillväxt, som linjerar med de mål som anges i Vårt Gotland 2040.

Tillväxtmål befolkning och familjer med barn i skolålder

För Stenkyrka med närområde är målet en befolkningstillväxt om 0,5%.

För Kräklingbo med närområde är målet en befolkningstillväxt om 1%.

Investeringsmål boende

För Stenkyrka med omnejd är målet en nyinvestering i boende om 5 MSEK.

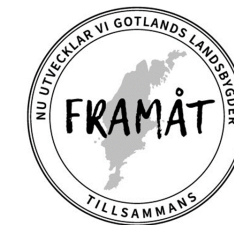
För Kräklingbo med omnejd är målet en nyinvestering i boende om 10 MSEK.

Notabene. FRAMÅT-projektet har arbetsnamnet **"LBU27"**, som står för "Landsbygdsutveckling 2027".

Vi insåg initialt före projektstart att det kommer att bli en form av retroaktiv effekt av det arbete som görs under projekttiden.

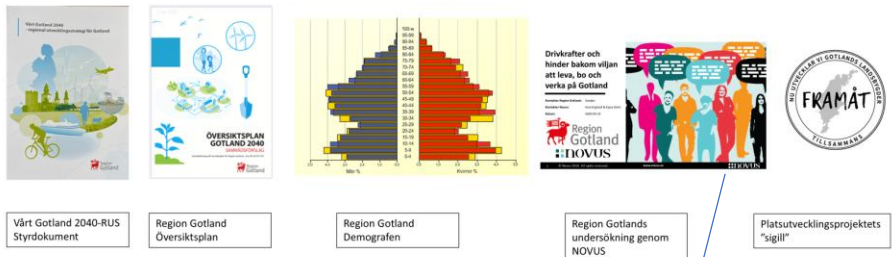
Se vidare vid rubriken "Uppnådda effekter och utfall av aktiviteter."

PROJEKTETS METOD FÖR GENOMFÖRANDE

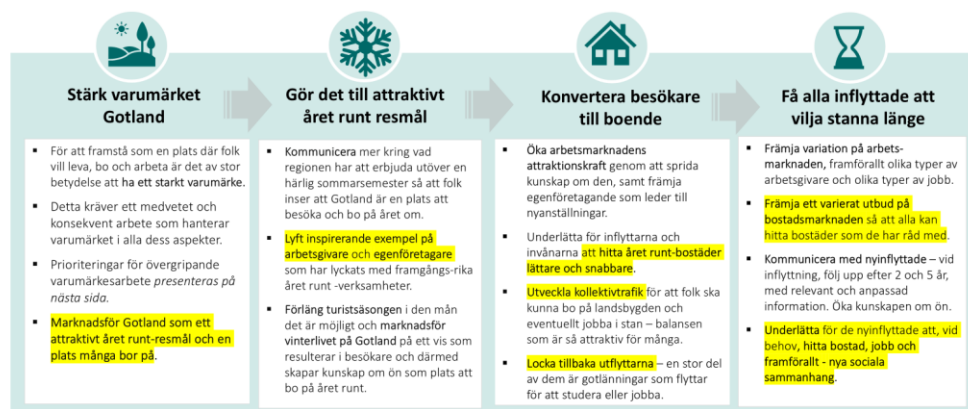
Vi gjorde research, hemläxa och info-insamling.
-och vi gjorde ett "sigill"

Välkommen till Demografens webbmodul!

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

Rekommendationer – Gotland som boendeö

Mål för mötet

Målet för dagens möte; -Att du som är här ska:

- Känna tillförsäkt av det engagemang som finns för att skapa möjligheter att fortsatt kunna leva, bo och verka på Gotlands landsbygder
- Känna att du vet vad Platsutvecklingsprojektet handlar om och vart du kan vända dig om du har en undran eller ett tips som bidrar till Platsutveckling
- Känna att vi är många som brinner för landsbygdsutveckling och att om vi tillsammans hjälps åt kommer vår fina plats även i en framtid fortsatt vara en attraktiv plats

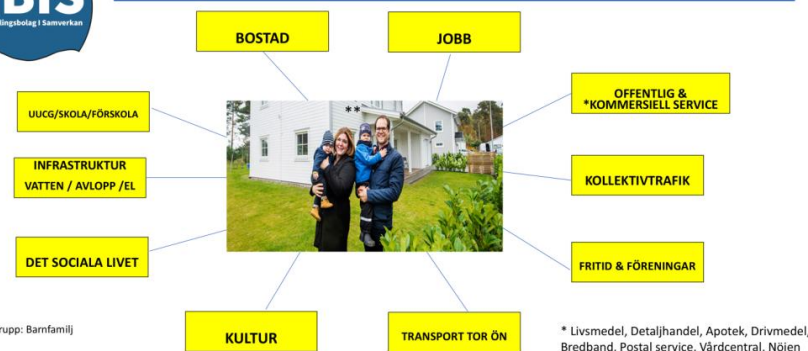
Avgörande och viktiga delar för Projektets framfart: Förklara, Förankra, Skapa Insikt, genom:

- Kommunikation
- Dialog
- Engagemang

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

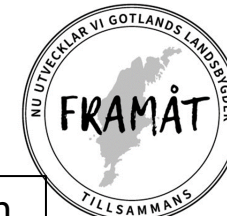
Platsutvecklingsprojektet -viktiga faktorer, utöver naturupplevelsen, för att stanna kvar, flytta till och/eller återvända till landsbygden

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

PROJEKTETS METOD FÖR GENOMFÖRANDE

PROJEKTETS METOD FÖR GENOMFÖRANDE

GUBIS Vi gjorde research, hemläxa och info-insamling. -och vi gjorde ett "sigill"

Välkommen till Demografens webbdokument!

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

GUBIS Mål för mötet

Målet för dagens möte: -Att du som är här ska:

- Känna tillförsäkrat av det engagemang som finns för att skapa möjligheter att fortsatt kunna leva, bo och verka på Gotlands landsbygd
- Känna att du vet vad Platsutvecklingsprojektet handlar om och vart du kan vända dig om du har en undran eller ett tips som bidrar till Platsutveckling
- Känna att vi är många som brinner för landsbygdsutveckling och att om vi tillsammans hjälps åt kommer vår fina plats även i en framtid fortsatt vara en attraktiv plats

Avgörande och viktiga delar för Projektets framfart: Förklara, Förankra, Skapa Insikt, genom:

- Kommunikation
- Dialog
- Engagemang

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

Rekommendationer – Gotland som boende

Stärk varumärket Gotland

Gör det till attraktivt året runt resmål

Konvertera besökare till boende

Få alla inflyttade att vilja stanna länge

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

GUBIS Platsutvecklingsprojektet

viktiga faktorer, utöver naturupplevelsen, för att stanna kvar, flytta till och/eller återvända till landsbygden

BOSTAD

JOBBS

REKREATION

DET SOCIALA LIVET

KULTUR

TRANSPORT OCH

ÖPPENTID OCH "KOMMUNAL SERVICE"

KOLLEKTIVTRANSPORT

REKREATION

REKREATION

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

Metoden som projektansvariga arbetat efter och haft som ledstjärna är att använda kända fakta, enkelhet, logiskt sammanhang och igenkänning i möten och gentemot de som berörs av projektet (befolkning, föreningar och näringsliv) samt de som kan bidra till projektet. **Konsekvent och med kontinuitet.**

Samt förmedla att de själva kan bidra i så att de känner och upplever det som bild två upptill höger anger. Samt vikten av att alla hör samma sak samtidigt och därmed kan föra information om Projektet vidare inom skolorten.

Vi lät deltagarna vid alla initiala stormöten att tänka målgruppsanpassat. I så att vi hade tre olika bilder. Barnfamiljen (huv.målgrupp), "Golden Age-paret" samt Pensionärsparet. Därtill bad vi deltagarna att värdera vilka utav "byggstenarna" i de tre profildbilderna som de anser är mest vitala för att kunna stanna, flytta till eller återvända. Och till sist bad vi deltagarna att ge projektansvariga de fokusområden-/byggstenar som de ansåg vi skulle fokusera på först, först. **Det har vi förhållit oss till.**

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

KOMMUNIKATION OCH INFORMATION

VI TOG FRAM EN KOMMUNIKATIONS OCH AKTIVITETSPLAN

KOMMUNIKATION - INFORMATION - RÖD TRÅD -IGENKÄNNING

"Inlägg med knorr" angående Laleh's nya låt (maj 2023) "FRAMÅT"

Bordsställ kontaktkort

Info-foldern finns även på Turistbyrån i Visby

Hemsida GUBIS

Hemsida LUAB

Hemsida NUAB

Instagram

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

KOMMUNIKATION – RÖD TRÅD - IGENKÄNNING

Info-foldrar

Annonser

Nyhetsbrev

TV reklam färjorna

*Digital Inflyttningsservice med personlig återkoppling

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

KOMMUNIKATION – RÖD TRÅD - IGENKÄNNING

Event Publika på fastlandet

Stormöten

Instagram

Rekryteringsaktivitet där giveaways har utdelats med vår info-folder, penna, block och gotländska produkter packade i en miljöbäckse

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

KOMMUNIKATION – RÖD TRÅD - IGENKÄNNING

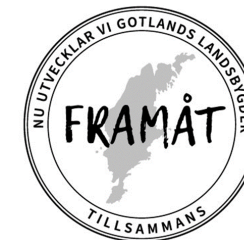
Annonser i bilagorna vid skollov och storhelger.

Banderoll på TEMPO-butiken och Trottoarpratarna samt Affischer vid träffpunkter inom skolorterna.

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

KOMMUNIKATION OCH INFORMATION

KOMMUNIKATION OCH INFORMATION

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

Vår ambition har varit att med konsekvens och kontinuitet kommunicera med ett anslag man känner igen, och med huv.målgruppen i centrum, koordinerat anpassade tillfällen som ex. vid skollov. Ett Nyhetsbrev har vid cirka 4 tillfällen-/projektår informerat de intressenter och kontaktytor som vi etablerat underhand. Info om projekts framfart och vart läsaren kan vända sig vid frågor och ytterligare information har vi konsekvent delgivit läsarna.

Tanken bakom Projektnamnet, Sigillet och Typsnittet

Projektnamnet

FRAMÅT, nu utvecklar vi Gotlands landsbygder, tillsammans

Ordet "FRAMÅT" går inte att misstolka och dess motsats vill nog ingen se. Lika gäller för ordet "Utvecklar".

Projektnamnet fungerar att använda på så sätt att man kan ersätta Gotlands landsbygder mot Sockennamnet.

Ordet "Tillsammans" är ärligt beskrivande för att hela projektet behöver att olika parter agerar tillsammans.

Sigillet (ovan)

Det hämtar upp Gotlandskartan ur GUBIS logotyp och den runda formen likaså.

Sigillet hålls ihop genom de runda ramarna av två cirklar som möjliggör att tydliggöra läsbarheten av hela projektnamnet. Sigillet kan användas med finess på olika tryckta media och attribut och koordineras med inblandade parter logotyper och märken.

Typsnittet

Typsnitten för ordet FRAMÅT i sigillet ska upplevas som modernt och framåtlutande.

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

FOKUSOMRÅDEN

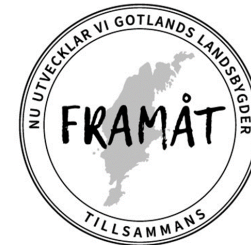
Våra initiala lokala möten i närtid efter projektstarten genomfördes med en tanke av att förklara, förankra och skapa insikt.

En insikt och förståelse av att projektet i stort handlar om **sambandet att Platsutveckling skapar tillväxt och att det är ett antal faktorer/byggstenar som i samverkan avgör om en familj/person kan stanna kvar, flytta till och/eller återvända till landsbygden. Bilden.**

Till stöd för att skapa insikt hade vi demografiska fakta om befolkningsutveckling, åldersstruktur, in- och utpendling, antal i yrkesför ålder med mera. Samt andra faktaunderlag som regionen tagit fram och styrdokumentet "Vårt Gotland 2040-RUS".

Vår taktik vid dessa möten skapade både förståelse och interaktion. Vi bad mötesdeltagarna sedan att lista de faktorer/byggstenar som de bedömde och viktade samt vad de ansåg att FRAMÅT-projektet skulle fokusera på, först-först. Fokusområden blev:

- Bostad
- Vatten, Avlopp och El
- Skola/Förskola
- Kollektivtrafik

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

KRITISKA FRAMGÅNGSFAKTORER

-utdrag möte RSF och Regionala politiker 24/2 2022

GUBIS och HSSL fick i maj 2021 frågan om vi kunde tänka att åtaga oss ett uppdrag i linje med det Projektdirektiv som RG BUN utställt samma år. GUBIS uppfattning utifrån direktivet var att GUBIS såg projektet som ett tillväxt- och platsutvecklingsprojekt, där fler förvaltningar och nämnder skulle vara viktiga parter för att skapa det som GUBIS såg som vitala inom ramen för projektets framfart. Innan GUBIS väl beslutat sig så kallade därför regiondirektör, Peter Lindvall, (PL) in till ett digitalt möte. Med nyckelpersoner inom RSF och politiker.

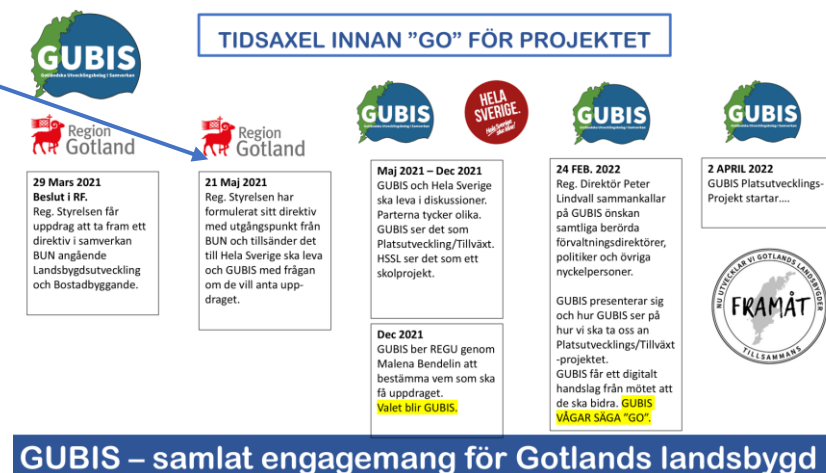
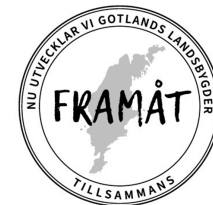
Det digitala mötet (pga pandemin) hölls den 24/2 2022 och som en viktig del i mötet var dels att GUBIS fick presentera sig som ideell förening samt de förutsättningar som vi såg för att "våga anta den stora utmaningen". GUBIS såg det som ett förtroendeuppdrag och berömde RG för att det var både modigt och visade på tillit att ge GUBIS möjlighet att anta uppdraget. Efter GUBIS presentation skickade PL ordet runt till nyckelpersoner inom RSF o Politik, för att efterhöra på vilket sätt de skulle bistå projektet.

Mötesanteckningar skrevs av GUBIS och justerades av RG' nyckelperson.

GUBIS presentation den 24/2 2022 innefattade en bild, **nedan**, viktiga kritiska framgångsfaktorer. **Generellt** kan sägas att projektansvariga har haft en god dialog med vissa regionala chefer, men har upplevt att den interna informationsspridningen hos RG om projektet inte fullt ut fungerat. Det gör att förväntan från GUBIS på RG inte heller fullt ut har blivit som vi hoppats. En vital lärdom. En sanning till att det blivit så är att vissa RG nyckelpersoner har slutat eller bytt funktion, vilket föranlett svårighet med kontinuiteten och överlämnade av information.

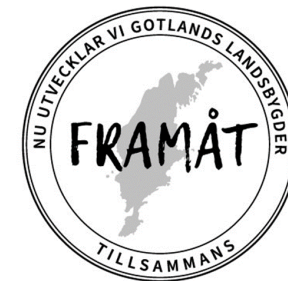
Viktiga faktorer för Platsutvecklingsprojektets start och genomförande:

att Samverkanstrappan -**Samtal/Samarbete/Samsyn/Samhandling** förverkligas
att dela samma bild för mål och syfte av projektets genomförande och förverkligande
att RG supportar ett nytt "mindset" för att ord kan/ska bli handling
att skapa ett innovativt och nytt samarbete **tillsammans** (mellan GUBIS och samverkansparter inom RSF och Förvaltningarna) för att uppnå det projektet vill bidra och skapa, för hela Gotlands landsbygder, **framåt**

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

UPPNÅDDA EFFEKTER OCH UTFALL AV VÅRA AKTIVITETER

Varje projektår har projektledaren sammanställt en **Verksamhetsberättelse** (VB) (nedladdad i GUBIS Teams) Den har omfattat en beskrivning av de aktiviteter som genomförts i linje med det projektansvariga föresatt sig att göra inom ramen för vår Projektplan med underliggande Aktivitetsplan samt de effekter de skapat. En **Projektjournal** har även upprättas löpande av projektledaren. Den omfattar en journal av dokumenterar möten, träffar aktiviteter, datum, vilka som deltagit samt vilken dokumentation som förekommit. Sammanställningen i VB har även omfattat en kort beskrivning till rubrikerna, som exempel, nedan: (Exempel nedan är utdrag ur **VB ÅR 1** relaterat till Mål och syfte för projektet – "ÖKAD ATTRAKTIONSKRAFT")

Målsättning

Ökad attraktionskraft
Förmå målgrupper att stanna kvar/flytta till /återvända till landsbygden

Utfall

Inventering av projektområdets förutsättningar avseende viktiga faktorer för att stanna kvar, flytta till eller återvända till landsbygden är gjord och tio "byggstenar" har definierats o paketerats samt på ett lätsamt sätt beskrivits.

Illustrerande exempel

En beskrivande folder med de tio byggstenarna, och vilken kontaktyta per "byggsten" som en intressent kan vända sig till för en personlig kontakt framår. En digital plattform har skapats varav digital Inflyttningsservice är extra värdefull. Flertalet komm.kanaler bär ut projektet samlat.

Vidare framåt

Riktade aktiviteter kommer göras till deltidboende och fastlandsboende för att rekrytera dem till att bosätta sig på landsbygden. Aktiviteter koordinerade till skollov och semesterperioder. Dialogen med näringsliv, föreningar och intressenter kommer vara en viktig del av projektarbetet framåt.

Utdrag ur VB ÅR 2 relaterat till Mål och syfte för projektet- "Bidra till att aktörer vill investera i platsen" (skolorten)

Målsättning

Bidra till att aktörer vill investera i platsen

Utfall

Initiativ har tagits med en av Gotlands största markägare, Visby Sift. Två markägare har även agerat efter våra möten och en har agerat av vår kommunikation. I alla fallen med målet att skapa fler permanenta bostäder.

Illustrerande exempel

I samarbete med en planarkitekt och en fastighetsekonom har planerande gjorts. En utvecklingsidé för Prästgården i Stenkyrka är framtagen. **Sju byggklara tomter med komm. V/A** framkom i ett möte och är utlagda till försäljning via en mäklare. En **AW** har hållits i samverkan med L. Gute där företagare, föreningar och unga vuxna deltog.

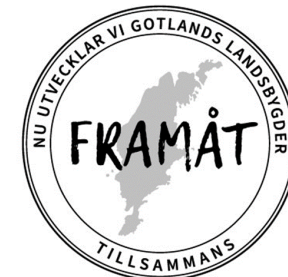
Vidare framåt

Projektet kommer att genomföra två piloter av två fastigheter och **målbilden är att bygga en kyrkby** med hållbarhet och ny teknik. Samhandling mellan flera parter. Målbilden är att RG SBF **MEX avdelning** kommer agera inom ramen för råmärken, men med ett **mer rationell handläggning** i kraft av att det är piloter.

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

UPPNÅDDA EFFEKTER OCH UTFALL AV VÅRA AKTIVITETER

- relaterat till det vi föresatt oss att göra inom ramen för fokusområden

Det FRAMÅT-projektet **konkret** bidragit till och fått **effekt** samt har framtiden för sig:

Bostäder

- Planärende (privat markägare) av byggnation ca 20 småhus i Stenkyrka.
- Planärende byggnation av 18 småhus/lgh i **Stenkyrka i samverkan Visby Stift**. Etapp ett 6st parhus-lägenheter
- Framtagning exploateringsidé av 6st byggklara tomter i Tingstäde. Bildat ett samverkanskuster med flera parter. Framtagning exploateringsidé fas ett av byggnation 10st radhus i **Kräklingbo i samverka Visby Stift**.
- Skapat en **digital INFLYTTNINGSSERVICE** inkl. en enkät som rangordnar de mest vitala detaljer vid val av bostad.

Skola/Förskola

- Medverkat till att fristående **Kräklingbo förskola** blivit en hyresgäst i kommunala Kräklingbo skola. 6-års kontrakt. Medverkat till att en **Föräldraförening** bildats i Stenkyrka.

Vatten och Avlopp

- Samarrangerat **Vattendagen 1 och 2** med Hela Sverige ska leva och Coompanion Gotland.

Näringslivsetablering

- Medverkat till att en fördjupningsanalys av en tillväxtbransch, **Speldesign/"Gotland an the game industry", samt "Gotland och studenterna"** genomförts. En **Styrgrupp inom REGU** (TVG ingår i denna) har bildats för att ta detta vidare. Genomförande part för att skapa ett "Spelkluster" på Ön är Science Park Gotland.

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

UPPNÅDDA EFFEKTER OCH UTFALL AV VÅRA AKTIVITETER

- relaterat till det vi föresatt oss att göra inom ramen för fokusområden

Illustrerande exempelbild relaterat fokusområde: Bostad, V/A samt Skola/Förskola

På gång i skolort Stenkyrka med grannsocknar

PROJEKT PRÄSTGÅRDEN
I närhet Stenkyrka skola planerar Egendomsförvaltningen i Visby stift en nybyggnation av 6 st par/radhus. Prästgården 1:1. Pågående planläggande.
För mer information: arvid.mickeläler@svenskakyrkan.se

PROJEKT STENKYRKA HÄLGE
Inell Stenkyrka Föreläsa Hus planerar en privat markägare en nybyggnation av 18 bostäder omförd på fastigheten Stenkyrka Hälge 3:1, stiftet 2. Pågående planläggande. Planerat samråd sommar 2023.
För mer information: erik@hultgrens.se

PROJEKT TINGSTÄDE
Väl Grönvågen i Tingstäde (ca 20 min från Visby) planeras en byggnation av flerbodade omförd på 6 stycken tomt. Tomterna är frilagda, har kommunal VA samt kommer att byggas och försäljas genom samverkan mellan byggherre, arkitekt, finansiel part och miljöare. Detaljplanerade och byggklara tomt. Grönvågen/Tingställdes.
För mer information om huset: platsutveckling@gubis.se
Ansvarig miljöare, tomt: LF Fastghetsförmedling

Parter i Samverkan:
GUBIS, Regnet, Svenska kyrkan, LF Gotland, Region Gotland

På gång i skolort Stenkyrka med grannsocknar

PROJEKT PRÄSTGÅRDEN
I närhet Stenkyrka skola planerar Egendomsförvaltningen i Visby stift en nybyggnation av 6 st par/radhus. Prästgården 1:1. Pågående planläggande.

PROJEKT TINGSTÄDE
Väl Grönvågen i Tingstäde (ca 20 min från Visby) planeras en byggnation av flerbodade omförd på 6 stycken tomt. Tomterna är frilagda, har kommunal VA samt kommer att byggas och försäljas genom samverkan mellan byggherre, arkitekt, finansiel part och miljöare. Detaljplanerade och byggklara tomt. Grönvågen/Tingställdes.
För mer information: platsutveckling@gubis.se
För mer information: arvid.mickeläler@svenskakyrkan.se

Parter i Samverkan:
GUBIS, Regnet, Svenska kyrkan, LF Gotland, Region Gotland

På gång i skolort Stenkyrka med grannsocknar

PROJEKT TINGSTÄDE
Väl Grönvågen i Tingstäde (ca 20 min från Visby) planeras en byggnation av flerbodade omförd på 6 stycken tomt. Tomterna är frilagda, har kommunal VA samt kommer att byggas och försäljas genom samverkan mellan byggherre, arkitekt, finansiel part och miljöare. Detaljplanerade och byggklara tomt. Grönvågen/Tingställdes.
Hussty: 1,5 plan Tomtyta: ca 1000 kvm
Byggn: Med inre vind, total byggn ca 156 kvm (85 kvm nedre plan)
Antal sovrum: 3 i bottenbjord och upp till 6 totalt.

För mer information om huset: platsutveckling@gubis.se
Ansvarig miljöare, tomt: LF Fastghetsförmedling

Parter i Samverkan:
GUBIS, Regnet, Svenska kyrkan, LF Gotland, Region Gotland

Effekt inom
Fokusområde
Skola /Förskola

Fokusområde **SKOLA/FÖRSKOLA**. Projektet har bidragit och medverkat till att:

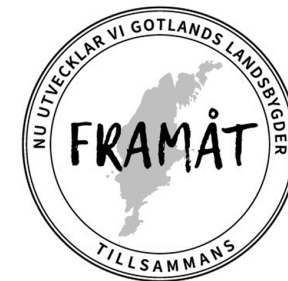
- en föräldrarförening bildats i Stenkyrka
- Kräklingbo Förskola finns kvar, genom en nydanande samverkan med RG BUN och UAF
- Kräklingbo Förskola AB styrelse bildats, med rejäl kompetens (advokat, ekonom, 3 rektorer, 2 pedagoger)
- starta en samrådsgrupp mellan föräldrar –lärare i Kräklingbo
- arbetat för att "nyrekrytera barnfamiljer"
- marknadsföra det fina med att vara lärare på landsbygden (och i en skolort) på vårt Instagram
- arbetat för att få en bra dialog med RG UAF och RG BUN
- arbetat för att få en bra dialog med den lokala skolan rektor och skolans personal

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

UPPNÅDDA EFFEKTER OCH UTFALL AV VÅRA AKTIVITETER

- relaterat till det vi föresatt oss att göra inom ramen för fokusområden

Demografisk utveckling

MÅL

Tillväxtnål befolkning och familjer med barn i skolålder

För Stenkyrka med närområde är målet en befolkningstillväxt om 0,5%.

För Kräklingbo med närområde är målet en befolkningstillväxt om 1%.

UTFALL

2022	2024	2027
2.030*	2038*	+8pers n/a
936*	925*	- 9pers n/a

*Källa: Antal bofasta enligt RG Demografen

Investeringsmål boende

För Stenkyrka med omnejd är målet en nyinvestering i boende om 5 MSEK.

För Kräklingbo med omnejd är målet en nyinvestering i boende om 10 MSEK.

Fotnot. Projektet ser, trots den modesta demografiska utvecklingen, att det finns potential till en positiv tillväxt för båda skolorterna. Planerad tillväxt genom nybyggnation av bostäder (**se förevarande sida**). Aktiva föräldraföreningar. Investeringsvilliga markägare. Lokala utvecklingsbolag med eldsjälar och intressenter som kommer bearbeta det som projektet påbörjat i mål och syfte att skapa ny tillväxt. Därtill ser vi även att den beskrivna retroaktiva effekten (LBU27) bör ske. –Framåt

FRAMÅT-projektet vidare framåt...på Östergarnslandet

Stödjande part
Platsutveckling

Kräklingbo Föräldraförening
Utveckling skola/förskola

Äppellunden Fastighets AB

Uthyrning och förvaltning bostäder i Katthammarvik

Part
Fastighetsutveckling

Utvecklingsbolaget.
Genomförande part

Samlingslokal och Kontorshotell

NYHAGEN VA

Part
Utveckling V/A

Svenska kyrkan

Visby
Stift

Samarbetspart nya bostäder

Part
Energiutveckling

COMPANION
GOTLAND

FRAMÅT-projektet vidare framåt...på Lustkusten

Stödjande part
Platsutveckling

Stenkyrka Föräldraförening
Utveckling skola/förskola

Utvecklingsbolaget.
Genomförande part

Samlingslokal och Kontorshotell

COMPANION
GOTLAND

Partsamverkan
Utveckling V/A

Svenska
kyrkan

Visby
Stift

Samarbetspart nya bostäder

HAHN
ARKITEKTUR

PLANBYRÅN AB

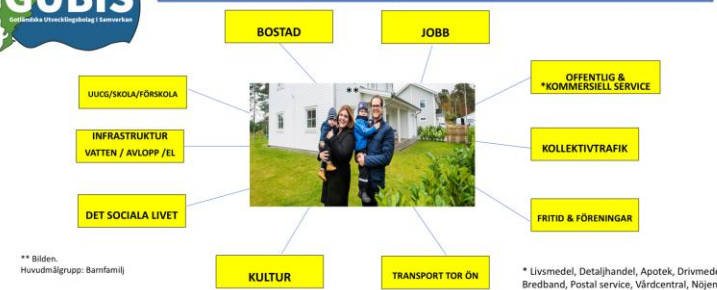
Part
Fastighetsutveckling

Rekommendationer och Medskick

Platsutvecklingsprojektet -viktiga faktorer (utöver naturupplevelsen) för att **stanna kvar, flytta till och/eller återvända till landsbygden**

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

FÖRSLAG TILL MEDSKICK I SYFTE ATT SKAPA TILLVÄXT OCH ETT ÖKAT FOKUS PÅ LANDSBYGDEN samt GOTLAND I STORT

1.

- SKAPA RESURER FÖR ATT BILDA EN SAMARBETSGRUPP: **"TEAM HELA GOTLAND"**. SÄTT OCH FÖRANKRA EN STRATEGI.
 - **GENOMFÖR TAKTISKA "NYREKRYTERINGSINSATSER" OMBORD PÅ FÄRJAN*** VID: PÅSKLOV- SOMMARLOV – HÖSTLOV
 - **ORDNA REPRESENTANTER FÖR DE MEST VITALA FAKTORER (BILDEN OVAN) SOM SÄLJER IN OCH VISAR ÖNS MÖJLIGHETER ATT KUNNA FLYTTA TILL OCH/ELLER ÅTERVÄNDA SAMT ÄVEN STANNA KVAR.** *PLATS: KONFERENSRUMMET PÅ FÄRJAN
- NB.** Nyrekryteringsaktivitet kan även genomföras som ex. på "Gotlandsdagen i Sthlm" och andra "nedslagsplatser".

2.

- SKAPA EN **STÅENDE PUNKT PÅ RF' AGENDA**, FÖRSLAG: **"NY TILLVÄXT NU"** Nyinflyttade, Nya bostäder, Ny infrastruktur, Nya ftg-etableringar. Utfall vs målsatta mätbara (och realistiska) tal, relaterat styrdokumentet; Vårt Gotland 2040-RUS.

3.

- **LANDSBYGDSUTVECKLING BÖR HA EN EGEN FÖRVALTNING, ELLER ETT EGET RÅD MED BESLUTSRÄTT**, MED STÖD AV ÖNS UTV.AKTÖRER

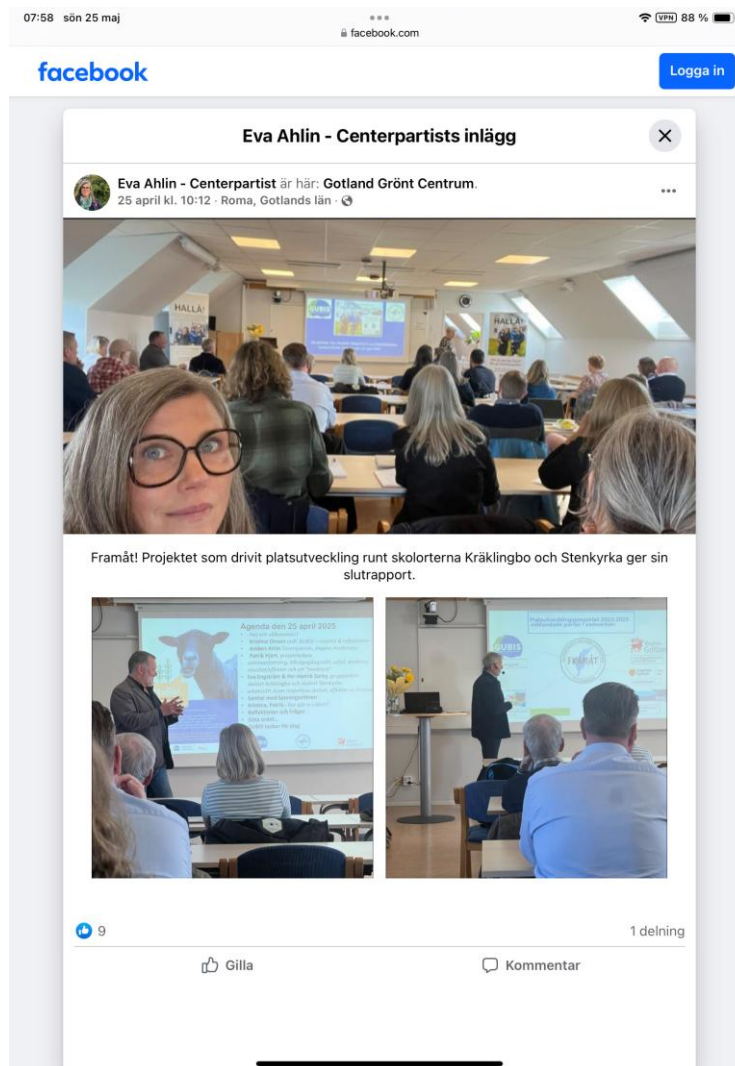
4. SKAPA MEDEL FÖR ATT **ÅTERUPPTA LUB 4.0 (LOKALT UTVECKLINGSBIDRAG)** I SAMVERKAN MED EN BEREDNINGSGRUPP LIKT TIDIGARE

GUBIS – samlat engagemang för Gotlands landsbygd

Ledare i media och inlägg i social media efter och vid projektets Slutredovisning den 25 april 2025 vid Gotl. Grönt Centrum

Meif Fohlin (s) Instagram

Eva Ahlin (c) FaceBook

Ledare: De kan ha knäckt koden för ökad

inflyttning till Gotland

Ska "taktiska nyrekryteringsinsatser" ombord på färjan till Gotland kunna öka inflyttningen? Ja, varför inte. Alla idéer som kan leda till fler bofasta på ön är värda att testa.

Länk till Ledaren i Hela Gotland:

<https://www.helagotland.se/ledare/artikel/de-kan-ha-knackt-koden-for-okad-inflyttning-till-gotland/r0456ekl>

Per Henrik Sorby, Patrik Hjert och Eva Engström. Alla engagerade i det projekt som Region Gotland finansierat, där Gubis - Gotländska utvecklingsbolag i samverkan - verkat för platsutveckling runt de båda skolorna Stenkyrka och Kräklingbo.

Ledare text och foto: Katarina Hedström

GUBIS driver på Östergarnslandet och på Lustkusten ett flerårigt Platsutvecklingsprojekt, i syfte och mening att forma personer att kunna och vilja stanna kvar, flytta till eller återvända till landsbygden.

Här hittar du mer information:

GUBIS Plats-
utvecklingsprojekt:

GUBIS
Inflyttningservice:

Platsutvecklingsprojektet finansieras
av och i samarbete med:

Följ oss på:
gubis.gotland

TACK!

GUBIS vill tacka alla som vi under projektiden haft ett samarbete med och tacka för det vi tillsammans har skapat i syfte att utveckla den gotländska landsbygden. Tack även till Region Gotland som finansierat Platsutvecklingsprojektet: FRAMÅT.

Fredag 25 april vid G. Grönt Centrum, kl. 09.00-11.30

kommer vi och några av våra samarbetsparter att visa och berätta vad vi gjort. Och hur vi ser på att ta FRAMÅT-projektet vidare. Det finns några platser kvar.

Anmäl dig på: platsutveckling@gubis.se

GUBIS - samlat engemang för Gotlands landsbygd

Fotnot

Annonsen publicerad i Gotlands tidningar dagen före den publika Slutredovisningen för regionala chefer och regionala politiker, media samt utvecklingsaktörer den 25 april 2025.

GUBIS FRAMÅT-projekt har skett i samverkan med och finansierat av:

